

Mottagning för patienter med komplexa vårdbehov

Vårdcentralen Åtvidaberg

Natasha Bergsén, distriktssköterska
Linda Malmsten Forsén, distriktssköterska
Frida Wärdig, distriktssköterska

Bakgrund – VC Åtvidaberg

- Cirka 10 300 listade
- Tätort och landsbygd. Stor geografisk yta
- Hög andel äldre (juli 2022, 2939 personer över 65 år)
- Relativt högt ohälsotal och CNI
- 2019 relativt hög förskrivning av läkemedel som är olämpliga för äldre
- Läkarbrist

Syftet och målet med projektet var att skapa kontinuerliga och sammanhållna vårdprocesser för äldre patienter, samt patienter som definieras som mångsökare, patienter med komplexa vårdbehov. Bra för alla men bäst för dem som mest behöver verksamheten i enighet med principen för proportionell universalism (SOU 2019:29)

P- Planering

Projektplan 2019

Sjuksköterska anställdes och började 2020-01-01. Patienter from januari 2020

Sjuksköterska ska jobba 100% med mottagningen

P-Planering. Effektmål

- 80 % av patienterna inom mottagningen skall ha aktuell vårdplan.
- Andelen patienter med genomförd läkemedelsgenomgång per år ska vara 100 % för patienter inom mottagningen.
- Fortsatt minskning av olämpliga läkemedel till äldre

D- Doing. Patientens väg in

- Via läkare
- Andra sjuksköterskor eller distriktssköterskor
- Undersköterskor
- Kurator
- Rörelse och Hälsa
- Hemtjänst
- Hemsjukvård
- Sjukhuskliniker
- Patienter har också själva kunnat ta kontakt med mottagningen genom att ringa via direktnummer eller Tele Q, likaså har en del direktsökande kontakter skett.
- Risklista har tillkommit som väg in sedan Äldremottagning blivit implementerat

D- Doing

Första halvåret 2020 hade Äldremottagningen **724** i tidboken bokade patientkontakter (fördelat på mottagningsbesök, telefonkontakt, hembesök, administrativ kontakt ex teamrund).

Första halvåret 2021 hade Äldremottagningen **779** i tidboken bokade patientkontakter.

Dessa vårdkontakter representerar patienter med enstaka kontakter med mottagningen eller återkommande patienter.

D- Doing. Hur jobbar vi?

Personscentrerat förhållningssätt och medverkan av närstående – Helhet
Bedömningsstöd PASTEL (Nord, 2019) för strukturerad och helhetsbedömning av patienten där man utforskar personens behov, resurser och önskemål
Partnerskap mellan patienten och sjuksköterska främjar kommunikationen i viktiga samtal
t.ex. upprättande av Vårdplaner
Team internt och externt
Teamrönder på vårdcentralen
Cosmic Link - Samverkan med specialistkliniker (öppenvård), slutenvård, kommunen
Fast vårdkontakt
Mottagningsbesök, telefonkontakter, hembesök.
Direktnummer för patienter

S – Study

De effektmål som beslutades 2019 var följande:

- **Andelen patienter med genomförd läkemedelsgenomgång per år ska vara 100 % för patienter inom mottagningen.** Ej studerat för mottagningens patienter men andel läkemedelsgenomgångar på vårdcentralen har ökat (endast läkarnas genomgångar syns i statistiken)
- **80 % av patienterna inom mottagningen skall ha en aktuell vårdplan.** Delvis studerat. 13,8 vårdplaner per 1000 listade är relativt högt i jämförelse med vårdcentraler i PVC RÖ.
- **Minskning av olämpliga läkemedel till äldre.** Sedan januari 2022 till november 2022 har andelen äldre med olämpliga läkemedel minskat från 25% till 16%.

S- Study

Våra erfarenheter av mottagningen:

- Sammanfattningsvis uppfattas arbetsformen som värdeskapande för patienterna men också för den egna organisationen och vårdgrannar. Arbetssättet leder till kontinuitet och personlig kännedom.
- Arbetssättet påverkar patientens delaktighet i vården?

Stöd i forskning:

- Proaktivt arbetssätt kan minska risken för sjukhusinläggning för äldre (Nord, et al 2021)

A- Act

- Arbetssättet anpassat över tid, pandemi, studier
- Sammanslagning av mottagning för patienter med komplexa vårdbehov + Äldremottagningen. Under projekttiden har ju Äldremottagning implementeras som ordinarie arbetssätt inom hela PVC
- En dsk större delen av heltid, två dsk del av heltid, en usk del av heltid. Behöver avsättas mycket tid! Men sparar sannolikt tid och resurser i det långa loppet.

Finns risker, nackdelar med en "särskild" mottagning för vissa patienter??

JÄ! Vi ser risk att när "krångliga", "komplexa", "äldre", "mångsökare" har en "egen" mottagning så är detta ytterligare ett stuprör trots att avsikten är den motsatta, att en särskild mottagning får paradoxal effekt. I den bästa av världar är hela primärvården anpassad just för att möta dessa patienter. I vår vision är det dessa patienter som står på "huvudscenen" i primärvården. Risk att avsätta resurser till en mottagning inte motsvarar behovet vilket leder till sämre tillgänglighet.

Framtiden

Fortsatt arbete mot uppsatta mål, öka andel läkemedelsgenomgångar, öka andel vårdplaner.

Gruppverksamhet

Äldreveckan

Områdesansvar – Natasha ska inom kort besöka PRO för samtal om det normala åldrandet 😊

Nära vård – Fortsatt nära samverkan och samarbete med hemtjänst, hemsjukvård och socialpsykiatri

1177 direkt

Referenser

Nord, M., Lyth J., Alwin, J., Marcusson, J. (2021). Costs and effects of comprehensive geriatric assessment in primary care for older adults with high risk for hospitalisation. BMC Geriatrics. 2021;21(1):263

Nord, M. (2019). PASTEL 2.0 Primary care ASessment Tool for ELderly - Bedömningsstöd för äldre i primärvård. Available at <https://liu.se/dfsmedia/dd35e243dfb7406993c1815aaf88a675/41611-source/pastel-a3-rev-final-liu>

SOU 2019:29. God och nära vård Vård i samverkan. Delbetänkande av Utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård. (2019). Nergårdh, A., Andersson, L., Brage, A-K., Eklöf, N., Lundberg, M., Printz, M.

Statistiksammanställning Primärvårdscentrum Till och med januari månad 2022

Statistiksammanställning Primärvårdscentrum Till och med november månad 2022